

Co-creatie in conceptontwikkeling

Recensie > Tekst: Wijnand Galema > Beeld: Jean van Lingen

Op 25 november jl. vond het Neprom Kennisfestival "Zo wil ik wonen" plaats in Rotterdam. Bij die gelegenheid organiseerde Architectuur Lokaal een extra editie van *De Olifantenkooi*, het debatpodium voor ontwerpers en opdrachtgevers. Zijn meestal de ontwerpers in de meerderheid, nu waren er vrijwel alleen ontwikkelaars in de zaal. Wijnand Galema doet verslag van deze *Olifantenkooi* in het hol van de leeuw.

Tijdens een ingelaste editie van discussieerde *De Olifantenkooi* over het fenomeen conceptontwikkeling. Ontwerper Elma van Boxel (ZUS) gaf de aftrap voor de discussie. Zij was van mening dat ontwikkelaars zich vooral richten op de ontwikkeling van een kant-en-klaar product voor een specifieke doelgroep. Conceptontwikkeling is het bedenken van een reproduceerbare en verkoopba-

re formule, maar mist volgens Van Boxel vaak een perspectief voor de lange termijn. Historische voorbeelden als de grachtengordel en Central Park laten zien dat een goed concept ruimte kan bieden aan toekomstige ontwikkelingen. Het gaat hierbij niet om een afgerond eindbeeld, maar om een draager die voor een lange periode richtinggevend is.

Ontwikkelingsmanager Lars Mosman (Heijmans

Vastgoed) stelde zich minder polemisch op. Hij greep terug op de definitie van het begrip concept dat samenwerking van meerdere partijen impliceert. Ontwikkelaars en ontwerpers hebben elkaar dus nodig.

In de discussie bleek voor beide uitgangspunten pleitbezorgers te vinden, hoewel niet echt sprake was van een heldere lijn. Architecte Vera Yanovshtchinsky benadrukte het innovatieve karakter van de Nederlandse architectuur. Er moet ruimte blijven voor experiment en dat vraagt van een ontwikkelaar om af en toe buiten gebaande paden te treden. Annemiek Rijckenberg (adviseur stedelijke ontwikkeling) wees op het gevaar van het doorontwikkelen van concepten. Dit leidt vaak tot inflatie van typologieën en holle marketingstrategieën. Een concept is vaak niet meer dan een label, een positief klinkende naam voor een ruimtelijk plan.

Anna Vos (Studio MAB) stelde dat een goed concept wel overtuigingskracht moet hebben. Het vormt de rode draad waarlangs een nieuw gebied zich kan ontwikkelen en formuleert uitgangspunten waarmee iedereen kan werken. Een concept is pas geslaagd als het andere ondernemers over de streep trekt om mee te doen. David Tuinzing (Concire) bracht de discussie naar binnenstedelijke locaties. Als conceptontwikkelaar gaat hij op zoek naar aanwezige krachten die betekenis kunnen verlenen aan een gebied. Betrokkenheid en co-creatie lijken steeds belangrijker te worden, vooral in bestaand stedelijk gebied.

Het bij elkaar brengen van de juiste mensen lijkt de sleutel tot een succesvolle conceptontwikkeling. Daar zijn zowel ontwikkelaars, architecten als conceptontwikkelaars het over eens. Als dat vroeg in het proces plaatsvindt en met begrip voor elkaars inbreng moet dat gaan lukken. Mosman sprak aan het eind de hoop uit dat architecten en ontwikkelaars vaker informeel 'met de benen op tafel' in gesprek gaan. Op naar de volgende *Olifantenkooi*.

Informatie

www.zowilkwonen.nl, www.neprom.nl,

www.heijmans.nl, www.zus.cc,

www.arch-lokaal.nl

Wijnand Galema (Den Haag, 1967)

is *architectuurhistoricus*.

Het kennisfestival 'Zo Wil ik Wonen' trok ruim 400 bezoekers. De dag kende een plenair programma en een groot aantal workshops en masterclasses. Eén daarvan was een speciale editie van *De Olifantenkooi*.